

▲ Předtím, než předsídlil do USA, jezdil Richard Pur na motocyklech ČZ a JAWA v Bogotě v Kolumbii už po druhé světové válce

▲ Elis Giannini z Genevy ve státě Illinois, bývalý dealer Jawa a ČZ se svojí starou ČZ 360, na které jezdil závody Dirt Track

To se ale později změnilo. Jawa v USA hodně ztratila, zatímco sériová výroba strakonických motokrosů podporovala prodej cestovních strojů a lehkých cestovních endur ČZ, vyráběných pouze na export mimo blok socialistických států.

O postupné ztrátě prestiže našich značek v USA vyprávěl Elis Giannini z Genevy ve státě Illinois, bývalý dealer Jawa a ČZ, který dodnes jezdí závody Dirt Track, americkou odrůdu ploché dráhy. Jeho stará ČZ 360, na které závodil dříve, ale už jen odpočívá v garáži.

Sportovní ČZ se prý dlouho držely pro láci i pro výkon motoru, měly

obrovskou akceleraci i přes to, že šasi už začínalo být na svoji dobu trochu těžké. Značka ČZ ale byla pomalá v inovacích a jakmile přišla konkurence s moderním, líbivým designem a s hliníkovými rámy, byl prý s prodejem motocyklů ČZ konec.

Praga v USA

V roce 1998 byla podepsána dohoda výrobce motocyklů Praga s nově založenou firmou Praga Motors USA inc. o dovozu motocyklů do USA. Praga v té době vyvíjela zajímavé čtyřtaky, ale zatím nabízela jen jediný sériově

vyráběný model – cestovní enduro Praga 250 s kapalinou chlazeným dvoudobým motorem Jawa, model 593. Motor byl původně odvozen od jawských soutěžáků, pevné a lehké šasi vybaveno kvalitním odpružením White Power, moderní design – prostě dobrá motorka.

Do USA bylo dovezeno 7 motocyklů a dovozce se zodpovědně vydal dvěma směry: nechali vyrobit propagační materiály a začali Pragy vozit po mnoha státech USA a nabízet je prodejčům motocyklů. Zároveň angažovali závodníka, který se měl pro propagaci značky účastnit seriálu soutěží Moose Run. Předali mu motocykl a celou další sezónu jej sponzorovali. Motokrosař Phil Converse nechal na motocyklu provést několik úprav – byl změněn karburátor, vyrobena jiná hlava motoru, vyjmuta vyvažovací hřídel a provedeny další drobné změny. Byla také vyrobena větší palivová nádrž z hliníkového plechu, s automatickou uzávěrou velkého plnicího otvoru, aby se při dlouhých závodech neztratil čas při tankování.

A jak všechno dopadlo? Seriál Moose Run se jezdí od ledna do listopadu skoro každý víkend na okruzích dlouhých asi 25 mil (40 kilometrů), pět závodů bývá dlouhých až 100 mil (160 kilometrů). Phil Converse se na motocyklu Praga 250 zúčastnil asi třiceti závodů. V seriálu Moose Run skončil v sezóně 1999 v konkurenci asi padesáti jezdců a motocyklů všech světových značek na druhém místě!!! ▶▶

◀ Skočit si na poladěné Pragovce, se kterou závodil Phill Converse, byla opravdu radost

Přes tak neuvěřitelný úspěch nebyl o motocykl neznámé značky zájem, dovozce stěží prodal těch pár dovezených kusů. Podle amerického zastoupení nebyl na vině motocykl jako takový, ale již upadal zájem o dvoudobé motory, a když si někdo nějaký dvoutakt koupil, byla to většinou Honda nebo Yamaha. Nezájem o motocykl neznámé značky byl takový, že na Pragu 250, vystavenou u velkého

dealera Yamahy, se za celý rok prý zeptal jen jediný člověk. Pozoruhodný byl názor několika lidí, kteří se v americkém motocyklovém trhu orientují: kdyby měla ta Praga 250 na nádrži nápis ČZ, mohlo vše dopadnout úplně jinak.

Dnes drží naši vlajku na americkém kontinentě ještě divišovská Jawa s nabídkou plochodrážních speciálů a firma Blata, která po letech úspěšných exportů

▲ Namísto dvou úzkých plastových nádrží byla Praga pro závody vybavena na míru vyrobenou hliníkovou nádrží se stlačovacím rychlouzávěrem

minibiků a motorových koloběžek uvádí letos na trh stopětdvacítky Enduro a Motard, kterými již sonduje i trh v USA. ■

Honza Čejchan, foto: autor

CATENOIL
Mozací tuk na řetězy s vysokou přilnavostí
Odolává až do 18.000 otáček
Zabraňuje opotřebením řetězových sad
balení 250 ml

PULICASCO
Aktivní pěna na čištění vnitřních částí přileb
Odstraňuje zápach a hubí bakterie
Čistí do hloubky a příjemně voní
balení: 250 ml a 75 ml

PULICASCO Personal
Certified ISO 9001 Quality System

S NÁMI DO NOVÉ SEZÓNY

Výhradní dovozce pro ČR: GRATIA s.r.o., Kníničská 144, Ostrovačice, tel.: 545 229 212, www.gratia.cz

...v terénu i na silnici...

LAZER HELMETS

e-mail: lazerhelmets@japaco.cz
www.lazerhelmets.cz

JAPACO s.r.o.
Černopolní 54
613 00 Brno
tel.: 545 247 649
tel./fax: 545 215 554